

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΩι ΑΓΙΩι ΠΑΣΧΑ

Αριθμ. Πρωτ. 169

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

Διατρέξαντες τόν δόλιχον τῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί βιώσαντες ἐν κατανύξει τά σεπτά Πάθη τοῦ Κυρίου, ἔμπλεοι νῦν τοῦ αἰδίου φωτός τῆς λαμπροφόρου Αὐτοῦ Ἐγέρσεως, ὑμνοῦμεν καί δοξολογοῦμεν τό ὑπερουράνιον ὄνομα Αὐτοῦ, ἀναβοῶντες τό κοσμοχαρμόσυνον «Χριστός Ἀνέστη!».

Ἀνάστασις εἶναι ὁ πυρῆν τῆς πίστεως, τῆς εὐσεβείας, τοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς ἐλπίδος τῶν Ὁρθοδόξων. Ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τήν θεανθρωπίνην μυστηριακὴν καί λατρευτικὴν, πνευματικὴν, ἠθικὴν καί ποιμαντικὴν ἔκφρασιν της καί εἰς τήν καλὴν μαρτυρίαν περὶ τῆς ἐλθούσης ἐν Χριστῷ χάριτος καί τῆς προσδοκωμένης «κοινῆς ἀναστάσεως», ἐνσαρκώνει καί ἀντανακλᾷ τὴν συντριβὴν τοῦ κράτους τοῦ θανάτου διὰ τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καί τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς «δουλείας τοῦ ἀλλοτρίου». Ἀνάστασιν μαρτυροῦν οἱ Ἅγιοι καί οἱ Μάρτυρες τῆς πίστεως, τό δόγμα, τό ἦθος, ἡ κανονικὴ δομὴ καί λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ἱεροὶ ναοὶ, τὰ μοναστήρια καί τὰ σεπτὰ προσκυνήματά μας, ὁ ἔνθεος ζῆλος τοῦ ἱεροῦ κλήρου, ἡ ἀπροϋπόθετος ἀφιέρωσις τοῦ ἔχειν καί τοῦ εἶναι τῶν μοναχῶν εἰς τόν Χριστόν, τό ὀρθόδοξον φρόνημα τῶν πιστῶν καί ἡ ἐσχατολογικὴ ὁρμὴ συνόλου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τρόπου τοῦ βίου.

Ὁ ἑορτασμός τοῦ Πάσχα δέν εἶναι διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους μία προσωρινὴ ἀπόδρασις ἀπὸ τὴν ἐγκόσμιον πραγματικότητα καί τὰς ἀντιφάσεις της, ἀλλὰ διατρέξις τῆς ἀκλονήτου πίστεως, ὅτι ὁ πατήσας θανάτῳ τόν θάνατον Λυτρωτῆς τοῦ ἀδαμιαίου γένους εἶναι ὁ Κύριος τῆς ἱστορίας, ὁ αἰεὶ «μεθ' ἡμῶν» καί «ὑπὲρ ὑμῶν» Θεός τῆς ἀγάπης. Πάσχα εἶναι ἡ βιωματικὴ βεβαιότης, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἐλευθεροποιὸς Ἀλήθεια, τό θεμέλιον, ὁ ὑπαρκτικός ἄξων καί ὀρίζων τῆς ζωῆς μας. «Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» (Ἰωάν. ιε', 5). Οὐδεμία περίστασις, «θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμός ἢ λοιμός ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα» (Ρωμ. η', 35) δύναται νά χωρίσῃ τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ ἡ ἀκλόνητος πεποίθησις ἐμπνέει καί ἐνισχύει τὴν δημιουργικότητά μας καί τὴν βούλησιν νά καθιστάμεθα ἐν τῷ κόσμῳ «Θεοῦ συνεργοί» (Α' Κορ. γ'9).

Ἐγγυᾶται, ὅτι ἀπέναντι εἰς ἀνυπέροβλητα ἐμπόδια καί ἀδιέξοδα, ἐκεῖ ὅπου κατ' ἄνθρωπον δέν διαφαίνεται λύσις, ὑπάρχει ἐλπίς καί προοπτική. «Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με Χριστῷ» (Φιλιπ. δ', 13). Ἐν Χριστῷ ἀναστάντι γνωρίζομεν ὅτι τό κακόν, ὑπό ὅλας του τάς μορφάς, δέν ἔχει τόν τελευταῖον λόγον εἰς τήν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Πεπληρωμένοι εὐγνωμοσύνης καί χαρᾶς διά τήν ἀποδοθεῖσαν ὑπό τοῦ Κυρίου τῆς δόξης τιμήν καί ὑψίστην ἀξίαν εἰς τόν ἄνθρωπον, θλιβόμεθα ἐνώπιον τῆς πολυκεφάλου βίας, τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας καί τῆς καταπατήσεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων εἰς τήν ἐποχήν μας. «Τό φαιδρόν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα» καί τό «Χριστός Ἀνέστη» συνηχοῦν σήμερον μέ τήν κλαγγήν τῶν ὅπλων, τήν κραυγήν ἀγωνίας τῶν ἀθῶν θυμάτων τῆς πολεμικῆς βίας καί τῶν προσφύγων, μεταξύ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται πολυάριθμα ἀθῶα παιδιά. Διεπιστώσαμεν ἰδίως ὄμμασι τά προβλήματα κατά τήν πρόσφατον ἐπίσκεψίν μας εἰς τήν Πολωνίαν, ὅπου κατέφυγεν ὁ κύριος ὄγκος τῶν προσφύγων ἐξ Οὐκρανίας. Συμπάσχομεν μέ τόν εὐσεβῆ καί γενναῖον Οὐκρανικόν λαόν, ὁ ὁποῖος αἶρει βαρύν σταυρόν, προσευχόμεθα καί ἀγωνιζόμεθα διά τήν εἰρήνην καί τήν δικαιοσύνην δι' ὅσους τάς στεροῦνται. Εἶναι ἀδιανόητον δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς νά σιωπῶμεν ἐνώπιον τῆς καταρρακώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας. Ὁμοῦ μετά τῶν θυμάτων τῶν ἐνόπλων συγκρούσεων, ὁ «μεγάλος ἠττημένος» τῶν πολέμων εἶναι ἡ ἀνθρωπότης, ἡ ὁποία εἰς τήν μακράν ἱστορίαν της δέν κατώρθωσε νά καταργήσῃ τόν πόλεμον. Ὁ πόλεμος ὄχι μόνον δέν λύει προβλήματα, ἀλλά δημιουργεῖ νέα καί πολυπλοκώτερα. Σπείρει διχασμόν καί μῖσος, μεγεθύνει τό χάσμα μεταξύ τῶν λαῶν. Ἡμεῖς πιστεύομεν στερεῶς, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης δύναται νά ζήσῃ χωρίς πολέμους καί βίαν.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἐκ τῆς φύσεώς της, λειτουργεῖ ὡς παράγων εἰρήνης. Ὅχι μόνον δέεται ὑπέρ τῆς «ἄνωθεν εἰρήνης» καί τῆς «εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου», ἀλλά τονίζει τήν σημασίαν τῆς ἀνθρωπίνης προσπαθείας διά τήν ἐδραΐωσίν της. Ἴδιον τοῦ χριστιανοῦ εἶναι πρωτίστως «τό εἰρηνοποιεῖν». Ὁ Χριστός μακαρίζει τοὺς εἰρηνοποιούς, ὁ ἀγών τῶν ὁποίων εἶναι ἀπτή παρουσία τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ καί εἰκονίζει τήν εἰρήνην τήν «πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν» (Φιλιπ. δ', 7), ἐν τῇ «καινῇ κτίσει», ἐν τῇ εὐλογημένῃ Βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὡς προσφυῶς τονίζεται εἰς τό κείμενον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς». Τό κοινωνικό ἦθος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, «τιμᾶ τοὺς μάρτυρες, οἱ ὁποῖοι προσέφεραν τή ζωή τους γιά τήν εἰρήνην, ὡς μάρτυρες τῆς δύναμης τῆς ἀγάπης, τοῦ κάλλους τῆς δημιουργίας στήν ἀρχική καί τελική της μορφή, καί τῆς ιδεώδους ἀνθρωπίνης συμπεριφορᾶς, ὅπως τήν ὑπέδειξε ὁ Χριστός κατά τή διάρκεια τῆς ἐπίγειας διακονίας Του» (§ 44).

Τό Πάσχα εἶναι πανήγυρις ἐλευθερίας, χαρᾶς καί εἰρήνης. Ἀνυμνοῦντες εὐσεβοφρόνως τήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καί βιοῦντες ἐν αὐτῇ καί τήν ἰδικήν μας συνανάστασιν, προσκυνοῦντες δέ ἐν πίστει τό μέγα μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας, καί μετέχοντες τῆς «κοινῆς τῶν ὅλων πανηγύρεως», ἀπευθύνομεν ἐκ τῆς ἀεὶ σταυροαναστασίμου πανσέπτου καθέδρας τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινου-

πόλεως πρὸς πάντας ὑμᾶς, τιμιώτατοι ἀδελφοί καὶ προσφιλέστατα τέκνα,
ἐγκάρδιον πασχάλιον χαιρετισμόν, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς τὴν χάριν καὶ τὸ
ἔλεος τοῦ νεκρώσαντος τὸν Ἄδην καὶ χαρισαμένου ἡμῖν τὴν αἰώνιον ζωὴν Χριστοῦ
τοῦ Θεοῦ τοῦ παντός.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βκβ'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάνα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Πάσχα,
μετὰ τὸ Ἱερόν Εὐαγγέλιον.